

Налбуфін почали використовувати на полі бою ще до повномасштабного вторгнення Росії, але тоді він ще не був настільки поширеним, розповідає начальник відділення анестезіології бригади «Азов» Олег Ярема. Із початком великої війни популярність препарату різко зросла й основною проблемою стало те, що військові могли купити його будь-де без рецепта.

Читайте також: **Тактична медицина: потрібне перезавантаження**

У червні правила відпуску налбуфіну **змінили** – тепер препарат можна отримати лише за електронним рецептом. Можливість придбати знеболювальне за паперовим рецептом залишили лише в аптеках на прифронтових та територіях активних бойових дій.

На сайті МОЗ також оприлюднили проєкт постанови Кабміну, яка пропонує внести налбуфін до переліку наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів. Якщо це станеться, то препарат можна буде придбати лише в аптеках з ліцензією на торгівлю наркотичними засобами та за спеціальним рецептом.

В Україні налбуфін **виробляють** і продають декілька фармацевтичних компаній. Серед них «Мікрохім», «Юрія-Фарм», «Дарниця», «Лубнифарм», «Фармак» тощо. «Суспільне» з посиланням на джерела у фармацевтичній сфері **повідомило**, що 2024 році фармацевтичні компанії отримали понад 1 мільярд 71 мільйон гривень доходу від продажу налбуфіну. Порівняно з 2023 роком, доходи фармкомпаній від продажу налбуфіну зросли на 44%, а якщо порівнювати з 2021 – то на 215%.

Препарат призначають хворим на рак, а також пацієнтам, які відчувають тривалий чи хронічний біль після операцій, ампутацій тощо. Тож значна частка тих, хто протягом тривалого часу вживає налбуфін — це військові та ветерани після поранень.

Залежність від опіоїдів розвивається доволі швидко, каже нарколог і науковий співробітник Центру психічного здоров'я Києво-Могилянської академії Костянтин Думчев. Узалежнитись можна непомітно, адже препарат починають вживати для знеболення, а не для задоволення.

Костянтин Думчев каже, що вживати налбуфін можна протягом обмеженого часу й лише за призначенням лікаря. Зазвичай йдеться про тиждень чи два, тобто післяопераційний період. Далі препарат заміняють іншими анальгетиками, щоб уникнути розвитку залежності. На практиці ж через відсутність регулювання і доступність налбуфіну люди з хронічним болем часто самі призначають собі цей опіоїдний анальгетик. Згодом у них розвивається толерантність до препарату: дозу речовини доводиться поступово збільшувати, аби досягти ефекту знеболення.

«На налбуфін підсідають люди з хронічним болем; часто це військові після ампутацій. А як подолати хронічний біль? Хтось звертається в нормальні клініки і їм із цим допомагають. А хтось дзвонить до побратима і йому кажуть назву препарату. Сьогодні одне введення, завтра — два, потім — три. І проблема з хронічним болем вирішується одним походом в аптеку», — каже начальник відділення анестезіології бригади «Азов» Олег Ярема.

Минулого року в Україні щонайменше декілька сотень людей лікувалися від налбуфінової залежності, каже Костянтин Думчев. Людям, які мають залежність протягом тривалого часу, нарколог радить звернутись до програми замісної підтримувальної терапії. ЗПТ вважають найефективнішим і найдоступнішим методом допомоги людям, які стали залежними від опіоїдів. Зазвичай для замісної підтримувальної терапії використовують препарати метадону та бупренорфіну.

Аби дізнатися, в якому медичному закладі можна отримати ЗПТ, звертайтеся на Національну гарячу лінію з питань наркозалежності: 0-800-507-727.

Тим, у кого ще не сформувалася сильна залежність від опіоїдів, варто пройти процедуру опіоїдної детоксикації. Її проводять у більшості наркологічних та психіатричних лікарень. Після цього пацієнти потребують психосоціальної підтримки або реабілітації, розповідає Костянтин Думчев.

Опіоїдна епідемія у США

Якими трагічними можуть бути наслідки використання, на перший погляд, безпечних знеболювальних, демонструє ситуація у США. У Штатах кількість смертей, пов'язаних з вживанням опіоїдів, почала зростати у 1990-х роках. Від 1999 до 2022 року від передозування як рецептурними, так і незаконними опіоїдами **померли** майже 727 тисяч людей.

Опіоїдна епідемія у США розвивалася у три основні хвилі, кожна з яких спричинили різні типи препаратів. Причиною першої хвилі став «Оксиконтин» (OxyContin), який позиціонували як безпечний опіоїд, що не викликає залежності. Його продавали в аптеках за рецептом лікаря й радили вживати не лише людям, які страждають від таких хвороб, як рак, а й після травм, операцій, при хронічних болях у спині, артритах тощо.

Читайте також: **Розвідник Фін дві доби без рук діставався до своїх позицій**

Препарат виготовляла фармацевтична компанія Purdue Pharma. Компанія агресивно його рекламувала і переконувала лікарів прописувати пацієнтам саме оксиконтин. За це медики отримували щедрі бонуси та безкоштовні поїздки на семінари, які були більш схожі на оплачувані відпустки.

Метою Purdue Pharma було переконати суспільство, що оксиконтин — це безпечний опіоїд, який можна вживати без особливих пересторог. Компанія хотіла просувати свій препарат не лише серед онкохворих пацієнтів із сильним болем – вона прагнула охопити значно ширший ринок.

||

«Ми можемо показати, що ми настільки ж ефективні, як і морфін, але не хочемо стверджувати, що оксиконтин настільки ж сильний, як морфін. Такі формулювання можуть змусити деяких людей думати, що препарат є небезпечним і його слід використовувати для зняття сильнішого болю», — казав керівник відділу маркетингу та продажів Purdue Pharma у 1997 році.

До слова, діюча речовина оксиконтину — оксикодон — в півтора-два рази сильніша за морфін.

Протест 12 вересня 2019 року біля штаб-квартири Purdue Pharma у Стемфорді, штат Коннектикут. Фото: Erik McGregor / TNS.

Методи Purdue Pharma виявилися більш ніж дієвими: всього за кілька років компанії вдалося досягти разючих успіхів у продажах опіоїдного знеболювального. Purdue Pharma стверджувала, що стандартної дози оксиконтину вистачає на 12 годин знеболення, та насправді його дія закінчувалася раніше. Коли ж пацієнти відчували синдром відміни, тобто «ломку», дозу підвищували – за згодою лікарів або самостійно. Так в людей, які вживали «безпечний опіоїд», формувалася стійка залежність від препарату.

Перші повідомлення про зловживання оксиконтином з'явилися вже у 2000 році, а за сім років Purdue Pharma визнала, що вводила громадськість в оману щодо ризику залежності від цього препарату. У 2010-х проти компанії почали масово подавати судові позови, й зрештою вона повідомила про банкрутство.

Друга хвиля опіоїдної епідемії у США почалася у 2010 році, коли стрімко зросла кількість смертей від передозування героїном. Того року розробили нову формулу оксиконтину, яка мала зменшити кількість зловживань. Зокрема, таблетки стали стійкими до подрібнення та розчинення. Тож люди, які вже мали залежність від оксиконтину, але з цих чи інших причин більше не могли його придбати, замінили препарат на недорогу альтернативу – героїн.

За кілька років у Штатах значно зросла кількість смертей від передозування синтетичними опіоїдами, зокрема, від незаконно виготовленого фентанілу та його аналогів. Фентаніл у 50 разів сильніший за героїн і в 100 разів — за морфін. Наразі він є основною причиною передозувань у США; щороку від нього помирають десятки тисяч американців.

Проблема налбуфінової залежності — багатогранна. Є опіоїдний анальгетик, який роками залишався поза достатнім контролем; є фармацевтичні компанії, що заробили на цьому мільйони; є тисячі людей, які через доступність налбуфіну стали залежними; і держава, яка надто повільно реагувала на ці процеси. Лише кілька місяців тому МОЗ обмежило продаж препарату, дозволивши його відпуск суто за електронними рецептами. Наступним етапом має стати внесення налбуфіну до переліку наркотичних засобів — залишається сподіватися, що цього рішення не доведеться чекати роками.

Олександра Кучечук, опубліковано у виданні Грунт

Читайте також:

- **Тактична медицина в Україні: стрибок від радянщини**
- **Які зміни потрібні ЗСУ, щоб на полі бою зменшити кількість людських втрат**
- **Бойові медики в ЗСУ: як врятувати ще більше бійців**
- **Командування Медичних Сил: наслідки корупції і скандали з забезпеченням**

Share 0

Читайте «Аргумент» в **Facebook** и **Twitter**

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

ВІДЕО

Про що не можна було жартувати в СРСР

HEAVY SHOT, VAMPIRE, NEMESIS: як «Баба Яга» б'є ок*пантів

Воюєш? Плати більше! 50к за оренду і космічні комісії: як виглядає ринок житла на фронті?

[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань - за запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com